

Revurdering af miljøgodkendelse

Svineproduktion

Hjortvadvej 11, 6760 Ribe

August 2016

Teknik & Miljø
Esbjerg Kommune

ESBJERG KOMMUNE

Natur & Vandmiljø

Torvegade 74

6700 Esbjerg

Telefon 7616 1616

E-mail miljo@esbjergkommune.dk

Web www.esbjergkommune.dk

Sag nr. : 15/12609

Sagsansvarlig: Pia Caspersen

Copyright: Alle kort og luftfoto: copyright DDO ®, ©COWI

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	4
REVURDERING AF MILJØGODKENDELSE PÅ HJORTVADVEJ 11.....	5
EJENDOMS- OG BEDRIFTSOPLYSNINGER	5
FORUDSÆTNINGER OG VILKÅR.....	5
Generelle vilkår	8
RETSBESKYTTELSE OG REVURDERING.....	9
ØVRIGE FORHOLD.....	9
OFFENTLIGGØRELSE.....	10
KLAGEVEJLEDNING	10
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	11
INDLEDNING	11
BESKRIVELSE OG VURDERING AF HUSDYRBRUGET	11
Dyreholdets størrelse	12
Staldanlæg	14
Opbevaring og håndtering af gødning.....	16
Foder	17
Råvarer og hjælpestoffer, affald og spildevand.	18
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ, MM.....	18
Lugt	18
Støj og transport	21
Støv, fluer, skadedyr og lys.....	22
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – NATURMÆSSIGE FORHOLD.....	23
Ammoniakpåvirkning af naturområder.....	23
Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)	24
BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT).....	24
OPHØR	32
GENERELLE FORHOLD.....	32
BEMÆRKNINGER I FORBINDELSE MED INDLEDENDE ANNONCERING.....	32
HØRING	33
SAMLET VURDERING	33
BILAG 1	34

Indledning

Miljøgodkendelser af husdyrbrug skal regelmæssigt tages op til revurdering og om nødvendigt ajourføres i lyset af den teknologiske udvikling. På baggrund af revurderingen træffer kommunen afgørelse om, enten at vilkårene i den oprindelige miljøgodkendelse skal skærpes eller at revurderingen ikke medfører ændringer i miljøgodkendelsen.

Husdyrbruget på Hjortvadvej 11 er i 1999 miljøgodkendt efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 5. I 2006 er der meddelt tillæg til og revurdering af miljøgodkendelsen fra 1999.

Nærværende revurdering er foretaget ved en gennemgang af husdyrbruget og de ændringer, der er sket siden godkendelsen er meddelt, samt en vurdering af forureningsforhold og den teknologiske udvikling. Dette er beskrevet i den miljøteknisk beskrivelse og vurdering, som danner baggrund for afgørelsen om revision af vilkår for husdyrbrugets drift.

Esbjerg Kommune har i perioden fra 27.11.2015 til 18.12.2015 offentliggjort på kommunens hjemmeside, at kommunen har indledt revurdering af miljøgodkendelsen. Offentligheden har hermed haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til revurderingen, samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse når denne foreligger. I forbindelse med offentliggørelsen har Esbjerg Kommune ikke modtaget bemærkninger til revurderingen eller anmodninger om at få tilsendt udkast til afgørelse.

Forslaget til revurdering af miljøgodkendelse har været i offentlig høring i perioden fra den 1. juli til den 28. juli 2016. Kommunen har i forbindelse med høringen ikke modtaget bemærkninger til revurderingen.

Revurdering af miljøgodkendelse på Hjortvadvej 11

Esbjerg Kommune har revurderet miljøgodkendelsen på Hjortvadvej 11.

Revurderingen omfatter produktion af 749,7 dyreenheder i slagtesvin herunder drift af stalde, gødningsopbevaringsanlæg m.v. Revurderingen omfatter ikke drift af udspredningsarealer.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i vedlagte miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Ejendoms- og bedriftsoplysninger

Revurdering af miljøgodkendelse gælder for husdyrbruget beliggende Hjortvadvej 11, matrikel nr. 6 m. fl., Hjortvad, Kalvslund. Ejendomsnummeret er 313400. Bedriftens CVR nr. er 28202911 og CHR nr. er 95344. Husdyrbruget ("Pedersminde") ejes og drives af Aage Ebbesen Fisher Lauritzen, Hjortvadvej 11, 6760 Ribe.

Forudsætninger og vilkår

Esbjerg Kommune forudsætter, at ejendommen drives som beskrevet i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

I forbindelse med revurderingen fastsættes en række nye vilkår for husdyrbrugets drift. Desuden ophæves en række af de eksisterende vilkår i tillægget og revurdering af miljøgodkendelsen fra 2006. De vilkår der ikke ophæves er forsat gældende.

En oversigt over hvilke vilkår fra den oprindelige godkendelse der forsat er gældende og hvilke vilkår der er ophævet kan ses i bilag 1.

Med hjemmel § 39, jf. § 41 i Lov om miljøgodkendelsen m.v. af husdyrbrug (lov nr. 1572 af 20. december 2006) meddeler Esbjerg Kommune herved påbud om følgende vilkår for drift af husdyrbruget: Vilkår 1-4, 7, 9-13, 17-19 og 30-32. De vilkår der er overført fra miljøgodkendelsen fra 2006 er angivet med kursiv.

Ophævelse af vilkår

1. Vilkår 1.2, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 3.3, 4.1, 6.1, 7.1, 7.3, 9.1, 9.2, 9.3, 10.2 og 10.3 i miljøgodkendelsen fra 2006 ophæves.

Husdyrproduktion

2. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

Dyreart/staldsystem	Antal	DE
Slagtesvin, 32 - 107 kg Drænet gulv + spalter (33/67)	13.013	333,7
Slagtesvin, 32 - 107 kg Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	16.190	415,1
Heste, 500-700 kg	2	0,9
I alt	29.203	749,7

3. Antallet af dyreenheder må variere med 10 % i løbet af planåret (1. august til 1. august). Dog må det maksimale dyrehold beregnet som et gennemsnit i perioden 1. august til 31. juli ikke overstige 749,7 dyreenheder.

- Vægtgrænserne på slagtesvinene må afvige op til en afgangsvægt på maksimalt 113 kg levende vægt. Ved afvigende vægtgrænser på slagtesvinene, skal antallet af slagtesvin korrigeres således, at produktionen ikke overstiger det antal dyreenheder (DE), som produktionen på 29.203 slagtesvin (32-107 kg) svarer til. Antallet af DE skal beregnes ud fra de til enhver tid gældende omregningsfaktorer.

Indretning og drift

- Virksomheden skal være bragt i overensstemmelse med de i godkendelsen nævnte vilkår senest to år efter godkendelsens ikrafttræden. Virksomheden må ikke ændres eller udvides uden godkendelsesmyndighedens forhånds-godkendelse.*
- De i ansøgningen vedlagte tegninger over bygninger og deres anvendelse ligger til grund for godkendelsen. Energi- og Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 604 af 15. juli 2002 - Husdyrbekendtgørelsens bestemmelser om disses indretning og anvendelse, skal stedse iagttages.*
- Gyllebeholderne på 800 m³, 1.600 m³ og 4.200 m³ skal have fast overdækning (efter endt omrøring og udkørsel skal flydedug/telt lukkes igen umiddelbart efter). Skader på den faste overdækning skal repareres, således overdækningen er helt tæt.

Foder

- Foder- og gødningsrester må ikke oplagres udenfor de dertil indrettede anlæg, ligesom der skal holdes ryddeligt omkring virksomheden.*
- Den totale mængde P ab dyr pr. år, beregnet som P ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin skal være mindre end 17.230 kg P/år.

”P ab dyr pr. slagtesvin” beregnes ud fra følgende ligning:

$$P \text{ ab dyr pr. slagtesvin} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{g fosfor pr. FEsv}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr. kg tilvækst})$$

Ovenstående er beregnet ud fra følgende forudsætninger i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårligningen skal samlet set overholdes:

Faktor	Værdi
Antal slagtesvin	29.203
Indgangsvægt, kg	32
Afgangsvægt, kg	107
FEsv pr. kg tilvækst	2,86
g fosfor pr. FEsv	4,67
Kg P ab dyr pr. slagtesvin	0,59

- Der skal foreligge en logbog der dokumenterer vægtintervaller, foderforbrug og foderets indhold af fosfor pr. FE_{sv} i de enkelte foderblandinger.

11. En gang årligt, f.eks. i forbindelse med indsendelse af gødningsregnskab, skal der laves en beregning over det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FE_{sv} på årsbasis. Beregningen skal opbevares i logbogen.
12. Logbogens oplysninger i form af ind- og afgangsvægt, blandeforskrifter, indlægsedler, beregnet gennemsnitlig indhold af fosfor pr. FE_{sv} skal opbevares i minimum 5 år og skal kunne forevises på tilsynsmyndighedens forelangende.

Energi- og vandforbrug

13. Der skal foretages en årlig registrering af vand- og energiforbrug tilknyttet husdyrproduktionen. Registreringen gemmes i minimum 5 år og skal kunne forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Spildevand

14. *Spildevand fra vask af inventar og maskiner skal tilledes gødningsopbevaringsanlægget.*
15. *Vaskeplads for transportmateriel og maskiner m.v. skal være indrettet, så spildevand herfra bortledes til gødningsopbevaringsanlæggene.*

Lugt

16. *Produktionsforholdene skal indrettes, så der sker mindst mulig udslip af forurenende stoffer til luften. Der skal om nødvendig anvendes dertil egnede hjælpestoffer til imødegåelse af unødigt udslip af lugtstoffer. Virksomheden må ikke give anledning til "ikke uvæsentlige" lugtgener hos de nærmestboende naboer. Den beregnede staldlugtemission på 75.231 LE/s må ikke ændres så genegrænsen øges målbart.*
17. Gyllen i gyllekanalerne i stald 13, 14 og 15 skal udsluses mindst hver 7. dag.
18. Udslusning skal foretages mellem kl. 8 og 16 og må ikke foretages på lørdage eller søn- og helligdage.
19. Der skal føres logbog over, at hyppigheden af udslusningen udføres i overensstemmelse med vilkår 18. Alternativt skal pumpen for rørudslusningssystemet være tilsluttet en datalogger eller lignende, der dokumenterer, at hyppigheden af udslusningen udføres i overensstemmelse med vilkår 18. Registreringen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises til tilsynsmyndigheden på forlangende
20. *Der skal foretages tilstrækkelig rengøring af staldene, og anvendes de teknisk/ kemisk bedst egnede midler og metoder til formindskelse af udslip af støv og lugt fra produktionen.*
21. *Omrøring og overpumpning af gylle må ikke foretages lørdage og søn- og helligdage. Udbringning af gylle som kræver kørsel gennem boligområder må ikke foretages på lørdage samt søn- og helligdage.*

Transport

22. *Transport til og fra ejendommen skal fortrinsvis ske i dagtimerne, det årlige kørselsbehov må ikke udvides væsentligt ud over det i den tekniske beskrivelse angivne.*
23. *Udstyr, der anvendes til transport og udkørsel af husdyrgødning, skal være tætte og effektivt renholdte ved udkørsel til offentlig vej.*
24. *Der skal sikres gode oversigtsforhold ved udkørsel fra ejendommen til offentlig vej.*
25. *Til- og frakørselsvejen skal holdes i god stand, så støj fra køretøjer minimeres mest muligt, ligesom de køretøjer der anvendes i produktionen skal anvendes hensynsfuldt når nabobeboelse passeres. Den i den tekniske beskrivelse angivne til og frakørselshyppighed må ikke øges væsentligt.*

Støj

26. *Støjbelastningen fra virksomheden, målt som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må ikke overskride nedennævnte grænser målt i ethvert punkt på opholdsarealer ved nærliggende nabobeboelser.*

<i>Mandag-fredag</i>	<i>kl. 07.00-18.00</i>	
<i>Lørdage</i>	<i>kl. 07.00-14.00</i>	<i>55 dB(A)</i>
<i>Mandag-fredag</i>	<i>kl. 18.00-22.00</i>	
<i>Lørdage</i>	<i>kl. 14.00-22.00</i>	
<i>Søn- og helligdage</i>	<i>kl. 07.00-22.00</i>	<i>45 dB(A)</i>
<i>Alle dage</i>	<i>kl. 22.00-07.00</i>	<i>40 dB(A)</i>

27. *Maksimalværdierne af støjniveauet må om natten ikke overstige 55 dB(A).*

Skadedyr

28. *Overalt i staldanlæggene skal der foretages en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i henhold til de veterinære bestemmelser.*

Generelle vilkår

Egenkontrol

29. *Der skal på virksomheden føres "egenkontrol" med den til enhver tid gældende produktion, der skal foreligge en opgørelse over produktionens størrelse i henhold til husdyrbekendtgørelsens bilag 1. Denne med tilhørende bilag skal ved miljøtilsynets besøg på ejendommen kunne forevises til dokumentation for overholdelse af godkendelsens bestemmelse om husdyrholdets størrelse.*

Uheld

30. Beredskabsplanen, der fastlægger hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Ophør

31. Ved ophør af bedriften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning efter den til enhver tid gældende lovgivning.

Krav til udnyttelse af godkendelse

32. Hvis en del af godkendelsen ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

Retsbeskyttelse og revurdering

Det følger ingen særlig retsbeskyttelse på vilkår meddelt i forbindelse med revurdering af en miljøgodkendelse.

Vilkårene kan til enhver tid ændres efter reglerne i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug § 40 stk. 2, hvis der er væsentlige ændringer i bedst tilgængelige teknik, der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved revurderingen.

Miljøgodkendelser skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering jf. § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Det er derfor planlagt at foretage næste revurdering senest i 2026.

Tidspunktet for næste planlagte revurdering kan dog ændre sig. Ifølge § 41 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug, skal en kommune tage en godkendelse op til revision, når EU-kommissionen offentliggør en BAT konklusion, der vedrører husdyrbrugets aktiviteter. Denne revurdering skal tilrettelægges således, at husdyrbruget kan overholde vilkår, fastsat på baggrund af BAT konklusionen, senest 4 år efter BAT konklusionen er offentliggjort.

Øvrige forhold

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne godkendelses vilkår.

Den der er ansvarlig for husdyrbruget underretter kommunen ved manglende overholdelse af vilkår, og træffer straks foranstaltninger for at sikre, at vilkårene igen overholdes.

Offentliggørelse

Afgørelsen annonceres den 17. august på Esbjerg Kommunes hjemmeside: www.esbjergkommune.dk/annoncer.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet, jf. husdyrlovens § 76 stk. 1. Klageberettigede er ansøgeren, Miljøministeren, Sundhedsstyrelsen, enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt foreninger og organisationer i det omfang de har klageret, jf. husdyrlovens §§ 84, 85, 86 og 87.

En klage skal indgives via Klageportalen. På Natur- og Miljøklagenævnets forside, www.nmkn.dk, findes et link til Klageportalen. Klageportalen ligger på www.borger.dk og på www.virk.dk, som man logger sig på, f.eks. med NEM-ID.

Klagen sendes automatisk via Klageportalen til Esbjerg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune i Klageportalen. Klagefristen udløber den 14. september 2016 kl. 23:59.

Afgørelsen kan desuden indbringes til prøvelse hos domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt, jf. husdyrlovens § 90.

Natur- og Miljøklagenævnte skal som udgangspunkt afvise en klage, der indsendes uden om Klageportalen, med mindre der er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Esbjerg Kommune. Anmodningen sendes så vidt muligt elektronisk til miljo@esbjergkommune.dk eller pr. brev til Esbjerg Kommune, Natur- og Vandmiljø, Torvegade 74, 6700 Esbjerg. Esbjerg Kommune sender herefter anmodningen videre til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Når man klager opkræves et gebyr på kr. 500. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen og tilbagebetales hvis:

1. Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Som udgangspunkt har en eventuel klage opsættende virkning. Det er Natur- og Miljøklagenævnet der behandler klagen og som kan oplyse, om, hvorvidt klagen har opsættende virkning.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering danner baggrund for revurdering af miljøgodkendelsen på Hjortvadvej 11, 6760 Ribe.

Hovedformålet med en revurdering af husdyrbrugets miljøgodkendelse er at vurdere, om beskyttelsen af miljøet gennem de stillede vilkår i miljøgodkendelsen fortsat er tilstrækkeligt eller om det er nødvendigt at ajourføre vilkårene i lyset af den teknologiske udvikling.

Revurderingen vil alene omfatte bedriftens anlæg, da en revurdering af en miljøgodkendelse meddelt efter miljøbeskyttelseslovens § 33 ikke omfatter arealer.

Lovgrundlag

Revurdering af miljøgodkendelser på husdyrbrug behandles efter reglerne i §§ 40-42 i bekendtgørelsen om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug¹ samt efter §§ 39-41 i husdyrloven².

Miljøgodkendelser af husdyrbrug skal regelmæssigt tages op til revurdering. Den første revurdering sker 8 år efter godkendelsen er meddelt, og de efterfølgende revurderinger skal ske mindst hvert 10. år.

En revurderingsafgørelse er ikke en ny godkendeshandling, men kan i stedet betragtes som et supplement til den eksisterende miljøgodkendelse. En revurdering kan derfor ikke indeholde udvidelse eller ændring af den oprindelige miljøgodkendelse, der kan medføre forøget forurening.

Kommunes afgørelse om revurdering skal resultere i en afgørelse, hvor vilkårene i den oprindelige godkendelse enten skærpes ved påbud, eller hvor kommunen ikke finder anledning til at skærpe vilkårene.

Kommunen kan meddele påbud hvis:

- 1) der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- 2) forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- 3) forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- 4) væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, eller
- 5) det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Beskrivelse og vurdering af husdyrbruget

Tidligere Ribe Kommune har 15. marts 2006 meddelt tillæg til og revurdering af miljøgodkendelsen på Hjortvadvej 11, 6760 Ribe. Miljøgodkendelsen omfatter en

---

¹ Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (bekendtgørelse nr. 44 af 11. januar 2016)

² Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (Lovbekendtgørelse nr. 868 af 3. juli 2015 med senere ændringer).

produktion på 1.300 årssøer og 18.875 slagtesvin (30-102 kg), som på daværende tidspunkt svarede til 842 dyreenheder (DE). Miljøgodkendelsen er meddelt efter § 33 i miljøbeskyttelsesloven.

Da det er 10 år siden miljøgodkendelsen på Hjortvadvej 11 er revurderet, skal godkendelsen revurderes i 2016.

Til brug for revurdering af miljøgodkendelsen har SvineRådgivningen, på vegne af husdyrbruget, indsendt oplysninger via det it-baserede ansøgningsystem på www.husdyrgodkendelse.dk. Oplysninger er indsendt i et fiktivt ansøgningskema (skema nr. 88003, version 1, indsendt 29.4.2016).

I forbindelse med sagsbehandlingen har der været behov for supplerende oplysninger og der har været mailkorrespondance med ansøgers konsulent. Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering er foretaget med baggrund i det sidst indsendte materiale.

Oversigt over afgørelser på ejendommen

Nedenfor er afgørelser i relation til husdyrbruget oplistet i kronologisk rækkefølge:

- 3. august 1999: Miljøgodkendelse efter §33 i miljøbeskyttelsesloven. Godkendelse til produktion af 1.100 årssøer, 25.300 smågrise (7,5 – 25 kg) og 17.000 slagtesvin (25-98 kg)
- 15. marts 2006: Tillæg til og revurdering af miljøgodkendelsen efter §33 i miljøbeskyttelsesloven. Godkendelse til produktion af 1.300 årssøer, 18.875 slagtesvin (30-102 kg).
- 12. marts 2012: Anmeldelse om udvidelse i eksisterende stalde efter anmeldereglerne i husdyrlovgivningen. Accept til en produktion på 1.300 årssøer og 20.998 slagtesvin (30-102 kg)
- 7. juni 2012: Anmeldelse af skift i dyretype efter anmeldereglerne i husdyrlovgivningen. Accept til at ændre produktionen til 29.203 slagtesvin (32-107 kg) og 3 heste.
- 20. januar 2015: Anmeldelse af gyllebeholder efter anmeldereglerne i husdyrlovgivningen. Accept til etablering af gyllebeholder på 2.000 m³.

Dyreholdets størrelse

Den lovlige produktion på ejendommen svarer til det dyrehold, der er accepteret i forbindelse med anmeldelse om skift i dyretype juni 2012. Husdyrproduktionen er på 29.203 slagtesvin (32-107 kg) samt 2 heste (500-700 kg). Dyreholdet fremgår af tabel 1.

Dyreart/staldsystem	Antal	DE
Slagtesvin, 50-107 kg Drænet gulv + spalter (33/67)	24.994	521,2
Slagtesvin, 50-107 kg Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	4.209	87,8
Slagtesvin, 32 - 50 kg Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	29.203	139,8
Heste, 500-700 kg	2	0,9
I alt		749,7

Tabel 1: Husdyrbrugets dyrehold. Dyreenheder er beregnet efter bilag 1 i bekendtgørelse om erhvervs-mæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (BEK. nr. 1318 af 26.11.2015).

Esbjerg Kommune har foretaget en nærmere vurdering af, om der har været kontinuitetsbrud i husdyrproduktionen og om der hermed er sket delvis bortfald af produktionsretten. Hvis en godkendelse ikke har været delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet³.

Nedenstående tabel 2 viser produktionen fra 2012/13 og til seneste gødningsregnskab 2014/15. For at kunne sammenligne produktionerne, er antallet af dyreenheder (DE) omregnet med de nuværende omregningsfaktorer for beregning af DE.

	2012/13	2013/14	2014/15	Godkendt
Antal slagtesvin, stk.	20.806	25.031	27.245	29.203
Vægtinterval, kg	31,5-85 31,5-112,3 31,5-108,9	32-108,5	29-108,7	32-107
Produceret tilvækst, kg/år	1.597.295	1.914.872	2.171.426	2.190.225
Afvigelse	- 27%	- 13%	- 1%	
Antal DE beregnet efter nugældende omregningsfaktorer	547,4	658,5	734,95	748,8

Tabel 2: Variation i produktionen af slagtesvin fra gødningsår 2012/13 til 2014/15.

SvineRådgivningen har redegjort for, at der er en naturlig afvigelse fra produktionsomfanget i 2012/13 på grund af sanering i besætningen. I de efterfølgende år er besætningen øget hen i mod fuld produktion.

Tallene for 2014/15 viser, at den producerede tilvækst kun er 1% lavere end den godkendte produktion. I forhold til antal DE, afviger produktionen alene med 1,8 % i forhold til den godkendte produktion.

Esbjerg Kommune vurderer, at forskellen mellem produktionen i 2014/15 og den godkendte produktion alene skyldes naturlige produktionsudsving i besætningen. Esbjerg Kommune vurderer, at der ikke er tale om kontinuitetsbrud, da produktionen i 2014/15 alene afviger fra den maksimale produktion med 1 - 2 % alt afhængig af, om der vurderes på variation i produceret tilvækst eller antal DE.

For at præcisere den lovlige husdyrproduktion fastsættes der nyt vilkår til husdyrbrugets maksimale produktion og til i hvilket omfang produktionen kan tillades at variere. Det eksisterende vilkår til lovlig produktion (vilkår 2.2 i tillæg til miljøgodkendelsen/revurdering) ophæves. Desuden ophæves vilkår 9.1, som er målrettet den tidligere produktion på ejendommen og derfor ikke længere er relevant.

Der er i den tidligere miljøgodkendelse stillet vilkår til egenkontrol og opgørelse af produktionen på ejendommen. Dette vilkår er fortsat gældende.

³ §33 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (Lovbekendtgørelse nr.868 af 3. juli 2015) med senere ændringer.

Staldanlæg

Siden 2006 er der meddelt et tillæg til miljøgodkendelsen er der anmeldt og etableret en ny gyllebeholder på ejendommen. Beholderen er anmeldt til 2.000 m³ men er opført med en volumen på 1.600 m³.

På husdyrbruget er der følgende bygninger, som angivet i tabel 3 og kort 1.

Nr.	Anvendelse
1	Stuehus
2	Garage
3	Lade
4	Foderrum
5	Maskinhus / hestestald
6	Kornsiloer
7	Foderlade
8	Sygeafdeling / aflastning
9	Slagtesvin (32-50 kg)
10	Halmlade
11	Gyllebeholder 800 m ³
12	Gyllebeholder 4.200 m ³
13	Slagtesvinestald (50-107 kg)
14	Slagtesvinestald (50-107 kg)
15	Slagtesvinestald (50-107 kg)
16	Slagtesvinestald (32-50 kg)
17	Slagtesvinestald (32-50 kg)
18	Slagtesvinestald (32-50 kg)
19	Gyllebeholder 1.600 m ³

Tabel 3: Bygningsforklaring

Driftsbygningernes placering fremgår af kort 1.

Kort 1: Situationsplan

Der er tale om en kontinuerlig produktion af slagtesvin i anlægget - kun afbrudt af få dages vask og desinfektion fordelt jævnt gennem de enkelte sektioner og over hele cyklus. Disse perioder med vask og desinfektion giver ikke anledning til væsentlige afvigelser i driften, som vil kunne registreres i lokalområdet.

Fordelingen af dyr og staldsystemer i de enkelte stalde fremgår af tabel 4. Staldanlægget anvendes på den måde, at grisene indsættes ved 32 kg i de stalde, hvor der er delvis spaltegulv. Her opstaldes de til en vægt på ca. 50 kg, hvorefter de flyttes til stalde med drænet gulv. Stald 8 anvendes primært som aflastning for hele anlægget.

Nr. (jf. kort 1)	Dyreart	Antal	Stipladser	Staldsystem
5 Hestestald	Heste 500-700 kg	1		Fast gødning
8 Sygeafdeling/aflastning	Slagtesvin 50-107 kg	4.209	640	Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv
9 Ungsvin	Slagtesvin 32-50 kg	7763	864	Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv
13 Slagtesvin	Slagtesvin 50-107 kg	5.920	900	Drænet gulv + spalter (33/67)
14 Slagtesvin	Slagtesvin 50-107 kg	13154	2000	Drænet gulv + spalter (33/67)
15 Slagtesvin	Slagtesvin 50-107 kg	5.920	900	Drænet gulv + spalter (33/67)
16 Slagtesvin	Slagtesvin 32-50 kg	8.265	920	Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv
17 Slagtesvin	Slagtesvin 32-50 kg	8.265	920	Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv
18 Slagtesvin	Slagtesvin 32-50 kg	4.910	546	Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv

Tabel 4: Oversigt over staldsystemer og dyrehold i de enkelte stalde.

Konsulenten har oplyst, at anlægget løbende er renoveret igennem de seneste 10 år siden miljøgodkendelsen sidst er revurderet. Der var tidligere fuldspaltegulv i stald 13, 14 og 15. Fuldspaltegulvene er ændret til drænet gulv. Gulvsystemet er ændret i forbindelse med sanering af besætningen i 2012/13.

Ændret fordeling af dyrene i staldene

I forbindelse med anmeldelse af skift i dyretype i 2012, er det oplyst, at der i de enkelte stalde produceres slagtesvin i vægtintervallet 32-107 kg. I forbindelse med revurderingen er det oplyst, at slagtesvinene reelt er fordelt således, at der i nogle staldanlæg er svin i vægtintervallet 32-50 kg, mens der i andre staldanlæg, er slagtesvin i vægtintervallet 50-107 kg. Antallet af producerede slagtesvin og antal dyreenheder er uændret.

I forbindelse med revurderingen er der indsendt en scenarieberegning, hvor nudriften svarer til den fordeling af slagtesvin, der er oplyst i anmeldesagen. Ansøgt drift svarer til den fordeling af slagtesvin, der er oplyst i forbindelse med revurderingen.

Nedenstående tabel 5 viser forureningsparametre for de to situationer:

	Anmeldesag - skift i dyretype	Revurdering
Ammoniakfordampning	10.577 (kg N/år)	10.540 (kg N/år)
Lugtmission	183.288 (OU)	162.639 (OU)
N indhold i gødning	70.094 kg N	69.624 kg N
P indhold i gødning	17.921 kg P	17.222 kg P

Tabel 5: Sammenligning af produktioner med forskellig fordeling af slagtesvin i staldene.

Beregningerne viser, at lugt- og ammoniakemissionen er faldende og at indholdet af næringsstoffer i husdyrgødningen ligeledes er faldende. Den ændrede fordeling af slagtesvin i staldene, vurderes således ikke at give anledning til forøget forureningen og betegnes derfor ikke som godkendelsespligtig ændring.

I forbindelse med revurderingen fastsættes der som nævnt nyt vilkår til produktions størrelse, herunder fastlægges også fordelingen af dyr i de enkelte stalde.

Opbevaring og håndtering af gødning

Der ændres ikke på husdyrbrugets praksis med opbevaring og håndtering af husdyrgødning. Husdyrgødning afsættes på egne og forpagtede arealer samt til aftager i lokalområdet og biogasanlæg.

Der er ændret i den samlede opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning i forhold til det, der er beskrevet i tillægget til miljøgodkendelsen fra 2006. Stålbekholderen på 900 m³ er fjernet og i stedet erstattet af en ny gyllebeholder på 1.600 m³. Opbevaring af gylle på andre ejendomme er erstattet af aftale om opbevaring af gylle i beholdere eget af Ribe Biogas. Nedenfor er en oversigt over den samlede opbevaringskapacitet på ejendommen.

Opbevaringskapacitet	Volumen, m³
Gyllebeholder (1986) - teltdug	4.200
Gyllebeholder (1992) - teltdug	800
Gyllebeholder (2015) - teltdug	1.600
Gyllekanaler	3.830
Ribe Biogas	3.000
I alt	11.600

Tabel 6: Oplysninger om opbevaringskapacitet. Oplysninger om volumen af gyllekanaler stammer fra miljøtilsyn på ejendommen.

Husdyrproduktionen på ejendommen er af konsulenten oplyst til 14.820 m³. Den samlede opbevaringskapacitet svarer dermed til 9,4 måneder. Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om 9 måneders opbevaringskapacitet er dermed opfyldt.

Der er etableret overdækning på de tre gyllebeholdere på ejendommen. Overdækning af gyllebeholdere fastholdes med vilkår, da overdækningen er en forudsætning for, at den ændrede fordeling af dyr i staldene ikke giver anledning til forøget forurening.

I den oprindelige miljøgodkendelse er der stillet vilkår til oplag af husdyrgødning og opbevaringskapacitet (vilkår 2.4 og vilkår 9.2). Disse vilkår er gældende i medfør af husdyrgødningsbekendtgørelsen og vilkårene ophæves derfor, da de ikke længere er relevante.

Der er desuden stillet vilkår (vilkår 3.3) om, at afledning af husdyrgødning til opbevaringsanlæggene skal ske gennem tætte og lukkede ledninger, så lugt- og ammoniakfordampning minimeres mest muligt. Dette vilkår er gældende i medfør af husdyrgødningsbekendtgørelsen og vilkårene ophæves derfor, da de ikke længere er relevante.

Foder

Konsulenten har oplyst, at alle grise fodres med næringsstoftilpassede blandinger, som skiftes gennem vækstperioden. Desuden tilsættes der enzymer til de foderblandinger. Enzymerne forbedrer grisenes foderudnyttelse, og begrænser herved næringsstofudledningen.

Foderplaner er udarbejdet i samarbejde med konsulent/foderfirma, og med anvendelse af nyeste viden indenfor foderoptimering. Råvareprisen taget i betragtning, vil det ikke være økonomisk rentabelt at undlade optimering og næringsstoftilpasning af foderblandingerne løbende gennem perioden. I forbindelse med revurderingen, har husdyrbruget fået lavet nye optimeringer af foderblandinger i samarbejde med fodringkonsulenten. Der er således ændret fra 2 til nu 3 blandinger i vækstintervallet 30-107 kg. Fosforniveauet sænkes over perioden med 0,22 g P/FE.

Der er tilsat fytase svarende til 200% i alle 3 blandinger. 200% er den maksimalt anbefalede dosis til slagtesvin og kan derfor ikke øges yderligere. Fytase-dosis er tilpasset den nuværende tilsætning af solsikkekrå i blandingerne.

Blandingerne udfodres som vådfoder, hvortil der tilsættes valle. Valle er et overskudsprodukt fra osteproduktionen. Blandingerne er optimeret med vand/valle forhold 50/50. Tørstofindholdet i det anvendte valle er meget svingende. Således optimeres med en begrænset sikkerhedsmargin for ikke at skulle ændre blandingerne fra uge til uge. Svineproducenten har ikke indflydelse på kvaliteten af varen, der afhænger af mejeriets produktion den foregående periode.

Der er i tillæg til miljøgodkendelsen fra 2006 stillet vilkår (nr. 7.5) om, at foder – og gødningsrester ikke må oplagres udenfor de dertil indrettede anlæg, ligesom der skal holdes ryddeligt omkring virksomheden. Dette vilkår er fortsat gældende.

Fodring er nærmere beskrevet i afsnittet vedrørende "bedst tilgængelige teknik (BAT)".

Råvarer og hjælpestoffer, affald og spildevand.

Forholdene omkring råvarer, hjælpestoffer, affald og spildevand er stort set uændret siden den eksisterende miljøgodkendelse blev meddelt.

I forbindelse med revurderingen er det oplyst, at det årlige elforbrug er ca. 460.000 kWh, mens vandforbruget er ca. 16.500 m³. Vand- og energiforbrug er nærmere beskrevet i afsnittet om "Bedst tilgængelige teknik".

Der er i tillægget til miljøgodkendelse fra 2006 stillet en række vilkår vedrørende affald. Blandt andet er der stillet vilkår til opbevaring af bortskaffelse af døde dyr (vilkår 7.1). Opbevaring og bortskaffelse af døde dyr reguleres nu i medfør af reglerne i bekendtgørelsen om opbevaring af døde produktionsdyr⁴. Vilkår 7.1 ophæves derfor, da vilkåret ikke længere vurderes at være relevant.

Desuden ophæves vilkår 7.3, der fastlægger hvorledes affald skal bortskaffes. Esbjerg Kommunes gældende regulativer for affald skal til hver en tid overholdes jf. allerede gældende regler. Det er derfor ikke relevant at fastsætte nye regulerende vilkår til håndtering og bortskaffelse af affald.

Der er i tillægget til miljøgodkendelsen fra 2006 stillet vilkår om, at spildevand fra vask af inventar og maskiner skal til ledes gødningsopbevaringsanlægget (vilkår 7.4 og vilkår 4.2). Disse vilkår er fortsat gældende. Der er ligeledes stillet vilkår om, at spildevandsanlægget for husspildevand og sanitært spildevand fra servicebygningen skal vedligeholdes i overensstemmelse med de dertil hørende driftsvejledninger (vilkår 4.1). Dette vilkår er omfattet af gældende lovgivning og ophæves derfor.

Husdyrbrugets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj, mm.

Lugt

Der ændres ikke på husdyrbrugets håndtering eller udbringning af husdyrgødning.

Siden der i 2006 er meddelt tillæg til miljøgodkendelsen på ejendommen, er alle tre gyllebeholdere nu overdækket med teltdug.

---

⁴ BEK nr. 558 af 01/06/2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

For at imødegå gener for naboer er der stillet vilkår om, at omrøring og overpumpning af gylle ikke må foretages lørdage og søn- og helligdage. Desuden må udbringning af gylle, der kræver kørsel gennem boligområder ikke foretages på lørdage samt søn- og helligdage. Dette vilkår er fortsat gældende.

Dyreholdet er i 2012 ændret fra en so-, smågrise- og slagtesvinebesætning til en ren slagtesvinebesætning, jf. anmeldelse om skift i dyretype juni 2012. Der er ikke ændret på ventilationsforhold i staldene.

Lugtgener fra staldene er på godkendelsestidspunktet vurderet efter FMK's Lugtvejledning fra 2002 og Miljøstyrelsens vejledende afstandsgrænser. Det blev på godkendelsestidspunktet vurderet, at husdyrbruget ikke ville give anledning til væsentlige lugtgener, da der ikke var naboer beliggende indenfor lugtgenegrænsen.

Beregningsmodellen for lugt er ændret siden 2006. I forbindelse med revurderingen er der derfor foretaget nye beregninger af lugt i Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem. Beregningerne fremgår af nedenstående tabel 7.

I det digitale ansøgningsskema foretages automatisk en korrektion for vindretning og påvirkning fra andre husdyrbrug i det omfang det er relevant. I forbindelse med beregninger, er geneafstanden korrigeret for vindretning. Der er medtaget en lugt-reducerende effekt af hyppig udslusning – se nærmere beskrivelse nedenfor.

Områdetype	Minimums afstand til omkringboende (geneafstand)	Aktuel afstand**
Byzone	1.309*	4.263
Samlet bebyggelse	1.014*	2.332
Enkelt bolig		
• Hjortvadvej 12	539	440
• Hygumvej 3	532	466

Tabel 7: Lugt.

*Geneafstanden er korrigeret jf. reglerne i godkendelsesbekendtgørelsen, hvorved staldafsnit, som ligger i en afstand på mere end 1,2 gange geneafstanden, er bortscreenede, således at bidrag herfra ikke indgår i beregningen.

**Vægtet gennemsnitsafstand

Lugtberegningerne viser, at geneafstanden for lugt til samlet bebyggelse og byzone er overholdt. Lugtgeneafstanden til enkeltbolig – Hjortvadvej 12 og Hygumvej 3 – er ikke overholdt.

Beskyttelsesniveauet for lugt gælder dog ikke for revurderinger. Stalde og anlæg, som er lovlig placeret, bliver ikke ulovlige som følge af nye regler og beregningsgrundlag.

Der er i miljøgodkendelsen fra 2006 er stillet følgende vilkår:

Produktionsforholdene skal indrettes, så der sker mindst mulig udslip af forurenende stoffer til luften, Der skal om nødvendigt anvendes dertil egnede hjælpepestoffer til imødegåelse af unødige udslip af lugtstoffer. Virksomheden må ikke give anledning til "ikke uvæsentlige" lugtgener hos de nærmest boende naboer. Den beregnede staldlugtemission på 75.231 LE/s må ikke ændres, så genegrænsen øges målbart.

Beregningerne i ansøgningsskemaet viser, at lugtemissionen beregnet på baggrund af FMK modellen, som blev anvendt på godkendelsestidspunktet, er 72.314. Vilkåret er således overholdt med den nuværende produktion.

Esbjerg Kommune vurderer, at der ikke siden godkendelsen er meddelt er fremkommet nye oplysninger om lugtforureningens skadelige virkning, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, og at forureningen i øvrigt ikke går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Esbjerg Kommune har desuden vurderet, om der er sket væsentlig ændringer i "bedst tilgængelig teknik", som giver mulighed for at reducere lugten fra ejendommen. Teknologilisten angiver følgende muligheder for at reducere lugt: Biologisk luftrensning, evt. i kombination med punktudsugning samt hyppig udslusning af gylle fra slagtesvinestalde.

Biologisk luftrensning:

Ved biologisk luftrensning reduceres ammoniak og lugt fra staldluften igennem en biologisk omsætning af de forurenende stoffer. Luften ledes gennem filtermateriale, som holdes fugtigt, så ammoniak og lugtstoffer absorberes i en vandfilm i biofilteret og efterfølgende nedbrydes af mikroorganismer.

Det fremgår af Miljøstyrelsens teknologiblad om biologisk luftrensning, at såfremt anlægget skal anvendes til at reducere lugt, skal det som oftest have en kapacitet til at rense al luften fra stalden.

Konsulenten har i sin beskrivelse af BAT taget udgangspunkt i Farm AircClean (BIO Flex 2-stage) fra Skov A/S, som fremgår af Miljøstyrelsens teknologiliste. Her foregår rensningen via en to trins model, hvor det første filter fjerner støv og det næste filter fjerner ammoniak og lugt.

Der er oplyst følgende: For at opnå fuld udnyttelse af en luftrenser, skal der samles luft fra en til flere sektioner. En sådan samling af afkast kan rent teknisk være vanskeligt, når man arbejder med mange mindre sektioner i eksisterende anlæg. Investeringen udgør som min. 500-600.000 for de første 2 filtre og dertil lægges omkostningerne til den daglige drift og tekniske ændringer af bygninger og ventilationsanlæg.

Ved etablering af en luftrenser i nye anlæg, er det muligt at dimensionere anlægget og rørføringer med udgangspunkt i luftrenseren. Ved etablering af luftrenser i eksisterende staldanlæg, er der forøgede udgifter i forbindelse med ændring af eksisterende afkast, rørføring og evt. bygningsmæssige ændringer, som konsulenten også beskriver.

Med baggrund i de beregnede lugtgeneafstande og omkostninger til etablering og drift af luftrensningsanlæg, vurderer Esbjerg Kommune, at der ikke er et rimeligt forhold mellem den miljøeffekt, som kan opnås, og de økonomiske omkostninger som vil være forbundet hermed. Det vurderes således ikke at være proportionalt, at stille vilkår om luftrensningsanlæg.

Hyppig udslusning:

Ved udslusning af gylle ugentligt i sommer- og vintermåneder reduceres lugten. Den lugtreducerende effekt er vurderet til 20 %.

Husdyrbruget oplyser: *Hyppig udslusning kan umiddelbart iværksættes uden ekstraomkostninger i driften. Logbog kan føres manuelt, men ejer overvejer om der*

kan monteres en elektronisk datalogger på en gyllepumpe der kan registrere når staldene 13-15 tømmes for gylle. Hyppig udslusning er i det returnerede skema indsat som virkemiddel til lugtreduktion.

Da teknologien "hyppig udslusning" kan værkstættes uden væsentlige ekstraomkostninger for husdyrbruget, vurderes dette tiltag et være BAT.

Samlet vurdering af lugt

På baggrund af de beregninger der er foretaget i it-ansøgningsystemer vedr. lugt, må det forventes, at husdyrbruget giver anledning til væsentlige lugtgener for de omkringboende. Esbjerg Kommune vurderer, at der i forbindelse med revurderingen ikke er nye oplysninger om lugtforureningens skadelige virkning og forureningen i øvrigt ikke går ud over det, der blev lagt til grund ved meddelelse af godkendelse.

Esbjerg Kommune vurderer, at der er sket ændringer i den "bedste tilgængelige teknik" til at reducere lugten siden miljøgodkendelsen er meddelt. For at reducere lugten, meddeles der derfor påbud om, at der skal foretages hyppig udslusning af gylle.

Der er i den eksisterende miljøgodkendelse stillet vilkår (nr. 3.2) om, at der skal foretages tilstrækkelig rengøring af staldene, og anvendes de teknisk/kemisk bedst egnede midler og metoder til formindskelse af udslip af støv og lugt fra produktionen. Dette vilkår er fortsat gældende.

Støj og transport

Det blev på godkendelsestidspunktet vurderet, at driften af husdyrbruget kunne ske uden at medføre væsentlige støjgener for omboende. Der er siden godkendelsen er meddelt ikke sket væsentlige ændringer i støjkluder og deres placering.

Der er i tillæg til miljøgodkendelsen fra 2006 stillet vilkår til maksimal støjbelastning. Dette vilkår er fortsat gældende.

Til- og frakørselsforhold til ejendomme er uændret. Antallet af transport til ejendommen er ændret som følge af at produktionen er ændret. Der er samlet set sket et fald i antal transporter og transporterne fordeler sig anderledes.

Der er oplyst følgende om det nuværende antal transporter fra ejendommen:

	Antal
Levering af smågrise	104
Afhentning af slagtesvin	156
Afhentning af døde dyr	104
Levering af tørfoder	167
Levering af Valle	360
Udbringning af gylle	227
Afhentning af gylle til biogas	228
I alt	1.346

Tabel 8: Oplysning om transporter

Derudover forekommer traktorkørsel i forbindelse med markarbejde samt diverse transporter i forbindelse med levering af andre materialer, herunder olie, halm, afhentning af renovation m.v.

Der er i miljøgodkendelsen fra 2006 stillet vilkår om, at:

- udbringning af gylle, som kræver kørsel gennem boligområder, ikke må foretages på lørdage samt søn- og helligdage
- at udstyr der anvendes til transport og udkørsel af husdyrgødning skal være tæt og effektivt renholdt ved udkørsel til offentlig vej.
- transport til og fra ejendommen fortrinsvist skal ske i dagtimerne. Der årlige kørselsbehov må ikke udvides væsentligt ud over det der er beskrevet.
- til- og frakørselsvejen skal holdes i god stand, så støj fra køretøjer minimeres mest muligt, ligesom de køretøjer der anvendes i produktionen skal anvendes hensynsfuldt når nabobeboelse passeres. Den i den tekniske beskrivelse angivne til- og frakørselshyppighed må ikke øges væsentligt.
- der skal sikres gode oversigtsforhold ved udkørsel fra ejendommen til offentlig vej.

Disse vilkår er fortsat gældende.

Esbjerg Kommune vurderer, at der ikke siden godkendelsen er meddelt er fremkommet nye oplysninger om støjforureningens skadelige virkning der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse og at forureningen i øvrigt ikke går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse. Med hensyn til støj, er der ligeledes ikke sket væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik, som giver mulighed for at nedringe støjen betydeligt.

Støv, fluer, skadedyr og lys

I forbindelse med råvareleverancer og fremstilling af foder kan der opstå støvgener. Støvpartikler vil være koncentreret i og omkring ejendommens foderlade og blanderum. Husdyrbruget forventes derfor ikke at give anledning til væsentlig støvgener.

Fluer bekæmpes primært ved at holde en god hygiejne i staldene. Produktionen kører i holddrift, hvor der er god tid til vask, desinficering og udtørring inden indsættelse af nye dyr. Desuden har de mange daglige overbrusninger af gødearealet negativ indflydelse på fluernes levevilkår og formeringsevne. Fluer bekæmpes ved indsættelse af rovfluer i stalden og desuden følges de officielle retningslinjer for fluebekæmpelse fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Der er indgået aftale med skadedyrsfirma om bekæmpelse af rotter og der udlægges rottegift i kasser omkring alle ejendommens bygninger. Det tilsigtes, at holde ejendommen ryddelige og fri for foderspild så tiltrækningen af og levevilkårene for rotter mindskes.

Svineproduktionen foregår i lukkede stalde og der er begrænsede gener fra lys. Ejendommen har belysning på befæstede arealer og pladser, som primært anvendes i årets mørke måneder. Der er lys på alle udleveringsramper. I vintermånederne er lyset i staldene tændt i minimum 8 timer.

Der er siden godkendelsen er meddelt ikke sket væsentlige ændringer i driften som har betydning for genepåvirkningen fra støv, fluer, skadedyr og lys. Esbjerg Kommune vurderer derfor, at generne ikke går ud over det der blev lagt til grund ved meddelelse af godkendelsen.

Der er i tillægget til miljøgodkendelsen stillet vilkår om, at der overalt i staldanlæggene skal foretages en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i henhold til de veterinære bestemmelser. Dette vilkår er fortsat gældende.

Husdyrbrugets påvirkninger af omgivelserne – naturmæssige forhold.

De beskyttelsesniveauer der er fastlagt i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse, mv. af husdyrbrug⁵ gælder ikke for revurderinger. Dog med den undtagelse, at såfremt der er kategori 1 og kategori 2 natur, hvor grænsen for totaldeposition af ammoniak ikke er overholdt, skal der i revurderingen fastsættes en frist for hvornår totaldepositionskravet skal være overholdt.

Habitatdirektivet er i dansk lovgivning implementeret gennem bekendtgørelsen om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter⁶ (Habitatbekendtgørelsen). Af habitatbekendtgørelsen fremgår hvilke sager, jf. husdyrloven, der direkte er omfattet af krav om habitatvurdering. Revurderingen af miljøgodkendelser er ikke omfattet af kravet og der skal derfor som udgangspunkt ikke foretages en habitatvurdering.

Det følger dog af habitatdirektivets artikel 6 stk. 2, at en bestående aktivitet ikke må føre til betydelige konsekvenser for direktivets målsætninger. Dette hensyn er løftet i Naturbeskyttelseslovens kapitel 2a og skal således heller ikke reguleres i en sag om revurdering.

Ammoniakpåvirkning af naturområder

På husdyrbruget sker der påvirkning af omgivende naturområder gennem emission af ammoniak fra anlægget og drift af tilhørende arealer. Den samlede ammoniakemission fra ejendommen er beregnet til 10.540 kg NH₃/år.

Ved revurdering af husdyrbrug godkendt efter miljøbeskyttelseslovens §33, skal påvirkning af naturområder fra husdyrbrugets arealer ikke vurderes, da husdyrgodkendelsens bilag 3 og 4 ikke umiddelbart kan bringes i anvendelse.

Jævnfør bekendtgørelsen skal der foretages en vurdering af emissionen fra anlægget. I forbindelse med revurdering, skal husdyrbruget leve op til kravet om at anvende "bedst tilgængelig teknik" (BAT). Uanset niveauet for BAT, skal kravet til totaldeposition være opfyldt efter en frist, som fastlægges i forbindelse med revurderingen. Det betyder, at der ved revurderinger skal ske en vurdering af totaldepositionen til kategori 1 og 2 natur.

Nærmeste kategori 1 lokalitet ligger 2,6 km fra anlægget og der sker en samlet deposition på 0,1 kg N/ha/år. Nærmeste kategori 2 lokalitet ligger 2,3 km fra anlægget og der sker en samlet deposition på 0,0 kg N/ha/år. Da depositionerne er mindre end de fastlagte krav i bilag 3, er beskyttelsesniveauet opfyldt.

---

⁵ Bekendtgørelse nr. 44 af 11. januar 2016.

⁶ Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (BEK nr. 1828 af 16.12.2015).

Samlet set vil den fortsatte uændrede drift af husdyrbruget, ikke tilsidesætte de beskyttelsesinteresser, der skal iagttages i forbindelse med revurdering af husdyrbrug.

Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

Pligten til vurdering af skadesvirkninger på bilag IV arterne, herunder deres yngle- og rastesteder, er med hensyn til husdyrloven fastsat i habitatbekendtgørelsens § 11 stk. 1, jf. § 8 stk. 6. Denne pligt omfatter flere type afgørelser i husdyrloven, men ikke afgørelser om revurderinger.

Der skal således ikke foretages, en nærmere vurdering med hensyn til påvirkning af bilag IV arter, i nærværende sag.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

Med begrebet "bedst tilgængelig teknik" menes den teknik, som mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter.

Et af hovedformålene med den regelmæssige revurdering er som tidligere nævnt, at det løbende sikres, at husdyrbrugets indretning og drift fortsat er baseret på anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

Ved fastlæggelse af den "bedste tilgængelige teknik" anvendes Miljøstyrelsens BAT standardvilkår. BAT standardvilkårene anviser en metode til at fastlægge emissionsgrænseværdier for husdyrbrugets samlede anlæg.

Grundlaget for reduktionen i næringsstofforureningen er i lovgivningen baseret på, at der kan anvendes differentierede virkemidler. Det er således op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i anvendelse for at opfylde emissionsgrænseværdien.

Særligt for svine- og fjerkræbrug (IE-husdyrbrug) skal kommunen endvidere lægge relevante BAT konklusioner til grund i forbindelse med godkendelser. BAT-konklusioner vedtages og offentliggøres af EU-Kommissionen.

For svine- og fjerkræbrug hvor der endnu ikke offentliggjort en BAT-konklusion, anvendes konklusionerne i det nuværende BREF-dokument for intensiv fjerkræ- og svineproduktion fra 2003.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak (stald og lager)

Miljøstyrelsen har fastlagt den vejledende emissionsgrænseværdi⁷ for ammoniak ud fra det princip, at enkeltteknologier med reduktionsomkostninger, der overstiger 100 kr. pr. kg. reduceret N, ikke bør indgå i vurderingen.

I revurderingen er emissionsgrænseværdien for ammoniak beregnet ud fra Miljøstyrelsens vejledning for husdyrbrug med konventionel produktion af slagtesvin (gyllebaserede staldsystemer), Miljøstyrelsen maj 2011. Hestene er udegående hele året og medfører således ikke ammoniakemission fra staldanlægget.

Ifølge Miljøstyrelsens BAT-standardvilkår kan emissionsgrænseværdien for den samlede, årlige ammoniakemission fra anlægget, som er opnåelig ved anvendelse af BAT, beregnes til 10.903 kg NH₃-N. Beregninger af emissionsniveauet fremgår af nedenstående tabel 9.

	Antal	Emissionsgrænseværdi (Kg NH ₃ -N pr. produceret slagtesvin)	Korrektionsfaktor	Total
Slagtesvin (50-107 kg), Drænet gulv + spalter (33/67)	24.994	0,40	0,823	8.228
Slagtesvin, 50-107 kg Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	4.209	0,31	0,823	1.073
Slagtesvin, 32 - 50 kg Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	29.203	0,31	0,177	1.602
I alt				10.903

Tabel 9: Beregning af emissionsgrænseværdi

I ansøgningen er der en samlet årlig ammoniakemission på 10.540 kg NH₃-N. Da dette niveau for ammoniakemission er mindre end den vejledende emissionsgrænseværdi vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at begrænse ammoniakemissionen fra stald og lager ved anvendelse af bedst tilgængelig teknik.

Ammoniakemissionen fra husdyrbruget er 363 kg lavere end emissionsgrænseværdien. Forskellen skyldes primært, at hovedparten af stipladserne er etableret på delvist fast bund (50-75%) hvilket opvejer merudledningen fra stipladser på drænet bund.

⁷ Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), Husdyrbrug med konventionel produktion af slagtesvin (gyllebaserede staldsystemer), Miljøstyrelsen maj 2011.

Der er etableret overdækning på de tre gyllebeholdere. Overdækning af gyllebeholdere fastholdes med vilkår, da overdækningen er en forudsætning for, at den ændrede fordeling af dyr i staldene ikke giver anledning til forøget forurening.

De virkemidler der kan anvendes til at reducere ammoniakemissionen er primært knyttet til valg af staldsystem/-teknologi, fodringstiltag, samt opbevaring af husdyrgødning.

De virkemidler der er anvendt fremgår af følgende redegørelse vedrørende staldindretning, fodringstiltag og opbevaring af husdyrgødning.

Staldsystem/-teknologi

I ansøgningen er der redegjort for følgende vedrørende BAT og staldsystem/-indretning:

- Ejendommens fungerende stipladser er etableret hhv. med delvis fast bund 50-75% fast gulv og drænet gulv og spalter 33/67. Delvis fast bund er BAT for stalde til slagtesvin og har således allerede i udgangspunktet den laveste udledning af ammoniak.
- Når andelen af fast gulv således er højere end 50%, vil den mereeffekt der er på udledningen fra disse stipladser opveje den merudledning der er fra stipladserne på drænet bund. Eftersom der i anlægget er flere stipladser med lav udledning udgør bundtypen den primære årsag til den meget lave ammoniakudledning.
- Der overbruses i alle stalde på aktivitetsarealet. Overbrusningen har til formål, at nedkøle grisene i varme perioder for at undgå svineri i stalden, og i køligere perioder fugter man spaltealet, for at styre grisenes gødeadfærd mod dette område hvor fordampningen er mindst. Overbrusningen/temperaturregulering er lovpligtig i henhold til Lov om indendørs hold af søer, smågrise og slagtesvin.

Fodringstiltag

I ansøgningen er der redegjort for følgende vedrørende BAT og foder:

- Alle grise fodres med næringsstoftilpassede blandinger, som skiftes gennem vækstperioden. Desuden tilsættes enzymer til de foderblandinger hvor det er relevant. Enzymerne forbedrer grisenes foderudnyttelse, og begrænser herved næringsstofudledningen.
- Foderplaner er udarbejdet i samarbejde med konsulent/foderfirma, og med anvendelse af nyeste viden indenfor foderoptimering. Råvareprisen taget i betragtning vil det ikke være økonomisk rentabelt at undlade optimering og næringsstoftilpasning af foderblandingerne løbende gennem perioden.

Ansøgers redegørelse er i overensstemmelse med BREF dokumentet der angiver, at det er BAT at sikre effektiv fodring gennem sammensætning af næringsstofindholdet i foderet, og løbende kontrol, således at det stemmer overens med dyrenes behov.

Der er redegjort nærmere for fodring i nedenstående afsnit om "emissionsgrænseværdi for fosfor".

Opbevaring af husdyrgødning

I ansøgningen er der redegjort for følgende vedrørende BAT og opbevaring af husdyrgødning:

- Der er overdækning på de tre gyllebeholdere, så lugt og ammoniakfordampning begrænses.

- Beholderne kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger og deres vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
- Lagerne tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, og gyllen omrøres kun i forbindelse med tømning eller overpumpning til vogn.
- Tankene er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder, at tankene hvert 10. år bliver kontrolleret for, om der skulle være tegn på begyndende utætheder.
- Der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen til at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde.

Ansøgers redegørelse er i overensstemmelse med BREF dokumentet der angiver, at for så vidt angår BAT ved opbevaring af flydende husdyrgødning omfatter dette en stabil beholder der kan modstå påvirkning og som er tæt og beskyttede mod tæring; at gylle kun omrøres lige før tømning i forbindelse med udbringning; samt at tanken overdækkes med fast låg eller flydelag.

Siden tillæg til miljøgodkendelsen og revurdering er foretaget i 2006, er de tre gyllebeholdere på ejendommen blevet overdækket med teltduk.

Emissionsgrænseværdi for fosfor

Miljøstyrelsen har baseret emissionsgrænseværdien for fosfor på en enkelt fosforreducerende teknik, som omfatter optimering af fosforudnyttelsen. Denne teknik vurderes samtidig at være omkostningsneutral. Emissionsgrænseværdien er fastlagt til 22,3 kg P/DE ab lager.

Den ansøgte produktion svarer til 748,8 DE i slagtesvin. Med et krav på maksimalt 22,3 kg P/DE givet det et BAT-niveau på i alt 16.698,2 kg P ab lager. I ansøgningen er der beregnet en udledning på 17.221,8 kg P/DE ab lager, hvilket er 523,6 kg P mere end BAT-niveauet foreskriver.

Husdyrbrugets konsulent har indsendt en nærmere beskrivelse af fodringen på Hjortvadvej 11 inklusiv begrundelser for, hvorfor det ikke er muligt at opfylde det fulde BAT-niveau.

- *Der fodres med tilskudsfoder i besætningen – soyaskrå, solsikkekrå, mineraler, valle og korn.*
- *Besætningen har for at imødekomme BAT-kravet i forbindelse med revurderingen, fået lavet nye optimeringer i samarbejde med fodringskonsulenten. Der er således ændret fra 2 til nu 3 blandinger i vækstintervallet 32-107 kg. Fosforniveauet sænkes over perioden med 0,22 g P/FE.*
- *Der er tilsat fytase svarende til 200% i alle 3 blandinger. 200% er den maksimalt anbefalede dosis til slagtesvin og kan derfor ikke øges yderligere. Fytasedosis er tilpasset den nuværende tilsætning af solsikkekrå i blandingerne.*
- *Blandingerne er alle optimeret med solsikkekrå, der som bekendt øger fosforindholdet. Der er ikke tale om en urealistisk høj andel, men det indgår i blandingerne lige fra start til slut. I mange produktioner ser man alene solsikkekrå i slutblandingerne, men her indgår det altså også i start- og mellemblandingen. Ejer har lavet forsøg i besætningen, hvor man undlod solsikkekrå og i stedet erstattede denne del med soyaskrå, desværre med negativ effekt. Solsikkekrå*

udmærker sig ved at have et højere træstofindhold end soyaskrå, hvilket i besætningen her har en positiv effekt på dyrenes almene trivsel. Man er således gået tilbage til en tilsætning, som nu svarende til hhv. 6-10-11 % og ønsker at fastholde denne mulighed i driften.

- Blandingerne udfodres som vådfoder, hvortil der tilsættes valle. Blandingerne er optimeret med vand/valle forhold 50/50. Valle er syrekonserveret, hvilket kan medvirke til at stabilisere vådfoderet. Blandetiden kan typisk reduceres, da det er hurtigere at pumpe valle fra valletanken end at tappe den tilsvarende mængde vand fra ledningsnettet. Anvendelse af valle giver mulighed for at køre med et højere tørstofindhold i foderet, hvilken danner grundlag for en større foderoptagelse og dermed højere tilvækst i vægtintervallet 30-60 kg.
- Tørstofindholdet i det anvendte valle er meget svingende. Således optimeres med en begrænset sikkerhedsmargin for ikke at skulle ændre blandingerne fra uge til uge. Svineproducenten har ikke indflydelse på kvaliteten af varen, der afhænger af mejeriets produktion den foregående periode.

Sikkerhedsmargin i de anvendte blandinger udgør 0,1 g fordøjelig fosfor /FE ift. de angivne minimumsnormer i teknologibladets tabel 1, side 7.

Tabel 1. Fasefodringsnormer til slagtesvin fra april 2010.

Vægtinterval	30-65 kg	30-105 kg	65-105 kg
Fordøjeligt fosfor, gram/FEsv	2,6	2,5	2,3

- P ab dyr i besætningen beregnes efter følgende formel til 0,59 :

$$P \text{ ab dyr pr slagtesvin} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr kg tilvækst} \times \text{g fosfor pr FEsv}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr kg tilvækst})$$

Ind- og afgangsvægt ligger fast i hht. godkendelsen, og ud over 2 andre konstanter i formlen, er der alene foderforbrug og indhold at optimere på. Indholdet har ansøger optimeret på i samarbejde med fodringskonsulent, der er således reduceret til et forholdsberegnet gennemsnitligt indhold på 4,67 g P/FE. Faktisk dosering svarende til et teknologiniveau mellem trin 1 og 2. Skal ansøger imødekomme det fulde BAT-krav vil ansøgningen således skulle indsendes med et teknologiniveau mellem trin 2-3! Dette er af undertegnede og besætningens fodringskonsulent vurderet som umuligt så længe besætningen anvender valle og solsikkekrå i blandingerne og denne konklusion støttes af de definitioner, der er lagt til grund for beregningerne i teknologibladet.

- Besætningens beliggenhed er meget tæt ved 2 andre ejendomme med grise og ganske tæt på offentlig vej. Denne placering har desværre resulteret i et højt smittepres i besætningen. Når smittepresset er højt, skal der ikke ret mange ydre påvirkninger, som ændringer i foder, temperaturudsving, træk o.lign., til at udløse et sygdomsudbrud. Gentagne opblomstringer af sygdomme i besætningen hæver foderforbruget. Ejer har derfor gennemført flere saneringer for at sænke smittepresset og øge effektiviteten. Faktisk pågår der i skrivende stund endnu en sanering af besætningen, hvor alle dyr udsættes, stalde rengøres og nye dyr indsættes. Det vil således ikke være realistisk at love/fastholde et kontinuert lavt foderforbrug i en besætning med denne historik, og undertegnede har derfor frarådet ansøger dette som virkemiddel.

- *Eftersom der her er tale om en revurdering af eksisterende drift, er der begrænsede muligheder for at ændre på fodersystemer, udfodringsteknik og lagerfaciliteter i modsætning til nyetableringer.*

Miljøstyrelsens teknologiblad⁸ for fosforindhold i slagtesvinefoder beskriver, hvilke forudsætninger der ligger bag et BAT-niveau på 4,6 g P/FE (nu svarende til 22,3 kg P/DE). Her er det bl.a. angivet, at der skal anvendes fytase i doseringen 200 % af standarddosis i færdigfoder. Dette opfyldes på Hjortvadvej 11, da der tilsættes fytase svarende til 200 % i alle tre blandinger.

Valle har et højt fosforindhold og anvendelsen af valle påvirker derfor fosforindholdet i gødningen i opadgående retning. Yderligere er tørstofindholdet i vallen svingende. Foderets indhold af næringsstoffer kan ikke tilpasses den enkelte aktuelle leverance af valle, og da kvaliteten er svingende, er det nødvendigt, at husdyrbrugets egen foderblanding er sammensat, så den kan modstå den svingende kvalitet. Derfor er der, som konsulenten beskriver, nødt til at være en sikkerhedsmargin i foderets indhold af fosfor, hvilket også gør det vanskeligt at opfylde BAT-niveauet.

Konsulenten beskriver, at husdyrbruget har forsøgt at erstatte solsikkekrå med sojaskrå, hvilket havde en negativ effekt på dyrenes trivsel. Da ejendommen er placeret i et område med høj smitterisiko, er det vigtigt, at øvrige parametre som f.eks. foderet er optimeret i forhold til grisenes vækst.

Husdyrbruget har i forbindelse med revurderingen fået optimeret på fodringen og har således sænket indholdet af fosfor fra en normværdi på 4,8 til 4,67 kg P/FE. Der fastsættes vilkår til foderets maksimale indhold af fosfor i forbindelse med revurderingen.

Esbjerg Kommune vurderer, at det ikke vil være proportionalt at kræve, at niveauet for fosfor skal nedbringes yderligere. Da der anvendes valle, er der mht. fodring ikke tale om en traditionel slagtesvineproduktion. Netop anvendelsen af valle, gør det vanskeligt at optimere yderligere på fodringen – både i forhold til at skulle imødegå den svingende kvalitet af valle samt for at imødegå den øgede smitterisiko pga. husdyrbrugets beliggenhed.

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune derfor, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at begrænse fosforudledningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

Øvrige parametre ved vurdering af "bedst tilgængelig teknologi"

Vurderingen af BAT i forbindelse med revurdering foretages også i forhold til følgende parametre:

- Management
- Forbrug af vand og energi
- Udbringning af husdyrgødning
- Lugt (fremgår af afsnittet om lugt)

---

⁸ Miljøstyrelsens teknologiblad, Fodring – Fosforindhold i slagtesvinefoder, 2. udgave, revideret 31.5.2011

Det fremgår af Miljøstyrelsens BAT-standardvilkår, at kommunen ved vurderingen af ovennævnte punkter kan anvende BREF-dokumentet om intensiv fjerækær- og svineproduktion.

Management

I henhold til BREF dokumentet er det BAT at sikre, at ansatte har den nødvendige uddannelse, at der forefindes beredskabsplaner der sikrer hensigtsmæssig adfærd ved uforudsete hændelser samt at registrere forbruget af næringsstoffer. Desuden er der beskrevet en række elementer som allerede er implementeret i dansk lovgivning herunder krav om gødningsplanlægning og -regnskaber samt retningsgivende normer for husdyrholdets næringsstof behov.

I ansøgningen er der redegjort for følgende vedrørende BAT og management:

- Danish Crowns "Code of Practice" er indført. Heri indgår afsnit om bortskaffelse af døde dyr, miljøbeskyttelse og etiske regler for svineproduktion.
- Der føres regnskab med vand- og energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsenet.
- Antallet af dyr optælles en gang årligt ved kalenderårets slutning og indberettes til CHR- registret.
- Der føres gødningsregnskab for bedriften, med hjælp fra Planteavlskonsulent, hvori der gøres rede for handels- og husdyrgødning.
- Mekanisk udstyr, som foderanlæg, overbrusning og lignende kontrolleres dagligt for funktionssvigt.
- Branchekoden fra dansk landbrug omhandlende "god produktionspraksis i primærproduktionen" følges.

Der stilles vilkår om udarbejdelse af beredskabsplan. Esbjerg Kommune vurderer, at udarbejdelse af en beredskabsplan anses som BAT for at forhindre uheld og begrænse følgerne heraf.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med hensyn til management har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknologi.

Forbrug af vand og energi

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at registrere vand og energiforbruget, at forebygge spild fra drikkevandsinstallationer og reparere evt. lækager, at anvende naturlig ventilation i videst muligt omfang, at optimere evt. ventilationssystem og at installere energibesparende belysning.

I ansøgningen er der redegjort for følgende vedrørende BAT og vand og energiforbrug:

- Ejendommens vandforbrug er primært drikkevand til dyrene. Derudover bruges en mindre andel af vandet til rengøring i staldene.
- I foderautomaterne tilbydes dyrene rent vand i forbindelse med fodring, her er der krybbe placeret under ventilen for at imødekomme evt. spild.
- Lovpligtig overbrusning til slagtesvinene er tids og temperaturstyret, for at mindske spild. Staldene iblødsættes før rengøring for at mindske vandforbrug.
- Elektricitet anvendes til ventilation, lys, foderanlæg og ved overpumpning af gylle.
- Staldene har ingen varmetilsætning.
- Indendørs og udendørsbelysning er tidsstyret/styret af bevægelsessensorer og er i størst muligt omfang isat lavenergi pærer.

- Der er tændt for lyset i staldene i dagtimerne efter behov og lovkrav.
- Der føres regnskab med vand- og energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsenet.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med hensyn til vand- og energiforbrug har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknologi. Der foretages en registrering af vand- og energiforbrug og der anvendes bl.a. tids- og temperaturstyret overbrusningsanlæg ligesom belysningen er tidsstyret/styret af bevægelsessensorer.

Der er i tillæg til miljøgodkendelsen fra 2006 ikke stillet særlige vilkår til vand- og energiforbrug. For at bibeholde og øge fokus på forbruget af vand og energi og muligheder for at reducere dette, stilles der vilkår der fastholder, at der skal ske en årlig registrering af vand- og energiforbruget

Udbringning af husdyrgødning

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at tilpasse den gødningsmængde, der skal spredes på marken med arealet og afgrødernes behov; undgå at sprede gødningen når marken er mættet med vand, er oversvømmet eller dækket af sne; samt udsprede gødningen umiddelbart før afgrødernes maksimale vækst og næringstof optag forekommer.

De nævnte virkemidler til at reducere nitratudvaskningen og ammoniakfordampningen i forbindelse med udbringning af husdyrgødning er implementeret i den nuværende lovgivning på husdyrområdet. Heraf kan nævnes harmonikrav, hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes, bindende normer for den totale kvælstofanvendelse i markdriften samt krav til kvælstofudnyttelse.

I ansøgningen er der redegjort for følgende vedrørende BAT og udbringning af husdyrgødning:

- Gyllen afsættes til udbringning på egne og forpagtede arealer.
- Gyllen nedfældes eller slangeudlægges alt efter afgrøde. Der tages forbehold for vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør).
- Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal, hvor der efterfølgende er fare for afstrømning til vandløb, søer eller lign.
- Der er ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene.
- Udbringning af gylle sker generelt indenfor normal arbejdstid, og aldrig på søn- og helligdage.
- Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan i samarbejde med konsulent, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med hensyn til udbringning af husdyrgødning har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknologi. Esbjerg Kommune vurderer, at det niveau der er opnåeligt ved anvendelse af BAT i relation til udvaskning af nitrat og ammoniakfordampning ved anvendelse af husdyrgødning i marken, allerede er opnået via krav fastsat i gældende lovgivning.

Samlet vurdering af anvendelse af "bedst tilgængelige teknologi"

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi for alle de ovennævnte punkter.

I forbindelse med næste revurdering af miljøgodkendelsen vil der ske en vurdering af hvorvidt husdyrbruget fortsat opfylder kravene til anvendelse af "bedste tilgængelige teknik" og herunder en vurdering af behovet for reovering af staldene.

Ophør

Der er i den eksisterende miljøgodkendelse ingen vilkår som beskriver, hvordan husdyrbruget skal forholde sig ved ophør.

Husdyrbruget har oplyst, at ved ophør af produktion på ejendommen, afsættes alle dyr til slagteri, DAKA eller levebrug. Stalde samt opbevaringsanlæg tømmes for husdyrgødning, der udspreddes på udbringningsarealerne eller afsættes til anden modtager.

Olie- og kemikalie oplag destrueres eller afhændes til kommunens affaldsordning. Fast affald afhentes til autoriseret destruktion eller afhændes via kommunens affaldsordning eller genbrugspladser. Medicinsk affald afleveres hos godkendt renovatør til destruktion.

Fodersiloer tømmes og rengøres lige som staldene rengøres og desinficeres efter tømning for dyr

I forbindelse med revurderingen stilles der vilkår om oprydning i forbindelse med driftens ophør, så risiko for forurening og gener i form af f.eks. lugt, fluer og skadedyr begrænses, og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand.

Endvidere gælder det i medfør af § 43 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at husdyrbruget senest fire uger efter driftsophør skal anmelde dette til kommunen, og sende et oplæg til vurdering efter jordforureningslovens §38 k, stk. 1. Ophør defineres i denne forbindelse som både som ophør af alle aktiviteter på husdyrbruget, men også hvis kapaciteten eller udnyttelse af kapaciteten nedsættes permanent til under stipladsgrænserne i § 12, stk. 1 nr. 1-3.

Generelle forhold

Der er i den eksisterende miljøgodkendelsen stillet vilkår om, at vilkårene i godkendelsen skal følges (vilkår 1.1). Desuden er der stillet vilkår der fastholder, at forudsætninger i ansøgningsmaterialet følges (vilkår 2.1). Esbjerg Kommune har ikke fundet anledning til at ændre på dette vilkår.

En række vilkår beskriver gældende lovgivning, og vurderes derfor ikke længere at være relevante. Det drejer sig om vilkår 1.2, 2.3, 6.1, 9.3, 10.2 og 10.3 som dermed ophæves. Desuden ophæves vilkår 2.5, da der henvises til gældende lovgivning om bræmmer og da næringsstofbelastningen er reguleret via vilkår til maksimal produktion på ejendommen.

Bemærkninger i forbindelse med indledendeannoncering

Esbjerg Kommune har den 27. november 2015 offentliggjort på kommunens hjemmeside, at kommunen har indledt revurdering af miljøgodkendelsen på Hjortvadvej

11. I forbindelse med offentliggørelsen har Esbjerg Kommune ikke modtaget bemærkninger til revurderingen.

Høring

Esbjerg Kommune har ikke modtaget bemærkninger i forbindelse med den 3 ugers offentlige høring.

Samlet vurdering

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt fortsat kan drives på stedet med de ændringer i vilkår som fastsættes i forbindelse med revurderingen.

Bilag 1

Vilkår fra miljøgodkendelsen på Hjortvadvej 11 – meddelt marts 2006

Nedenfor gengives vilkår fra Ribe Kommunes miljøgodkendelse til svineproduktion på Hjortvadvej 11.

I forbindelse med revurderingen af miljøgodkendelsen ophæves en række vilkår og der fastsættes en række nye vilkår. De vilkår der ophæves i forbindelse med revurderingen er streget over i nedenstående oversigt. De øvrige vilkår er således forsat gældende.

Vilkår:

1.0: Etablering:

- 1.1 Virksomheden skal være bragt i overensstemmelse med de i godkendelsen nævnte vilkår senest to år efter godkendelsens ikrafttræden. Virksomheden må ikke ændres eller udvides uden godkendelsesmyndighedens forhåndgodkendelse.
- 1.2. ~~Øvrige relevante myndigheders godkendelse skal foreligge.~~

2.0: Indretning og drift:

- 2.1 De i ansøgningen vedlagte tegninger over bygninger og deres anvendelse ligger til grund for godkendelsen. Energi- og Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 604 af 15. juli 2002 - Husdyrbekendtgørelsens bestemmelser om disses indretning og anvendelse, skal stedse iagttages.
- 2.2 ~~Virksomhedens maksimale dyrehold må ikke uden fornyet godkendelse udvides til en produktion større end de i godkendelsen tilladte 842 dyreenheder, beregnet efter Husdyrbekendtgørelsens bilag 1. og med en fordeling som anmeldt.~~
- 2.3 ~~Virksomheden skal til enhver tid kunne dokumentere at de aktuelle regler for husdyrhold i relation til Landbrugsministeriets og Miljøministeriets regler herfor overholdes, så det nødvendige areal til udbringning af husdyrgødning er til disposition, eller aftale herom foreligger i henhold til de i bekendtgørelsen herfor gældende regler.~~
- 2.4 Virksomheden skal sikre at oplag af husdyrgødning og foderstoffer sker i dertil egnede lagere. Gyllebeholdere skal til enhver tid være overdækket af et tæt flydelag, eller af en dertil egnet tæt overdækning som minimerer ammoniakfordampning fra beholderne, der skal føres logbog over kontrol med gyllebeholderne.
- 2.5 Virksomhedens udbringning af husdyrgødning må ikke give anledning til forøget næringsstofbelastning i forhold til det i ansøgningen oplyste. De på markkortet markerede arealer med 2 meter bræmmer langs vandløb skal løbende kontrolleres.

3.0 Luftforurening:

- 3.1 Produktionsforholdene skal indrettes, så der sker mindst mulig udslip af forurenende stoffer til luften. Der skal om nødvendig anvendes dertil egnede hjælpestoffer til imødegåelse af unødigt udslip af lugtstoffer. Virksomheden må ikke give anledning til "ikke uvæsentlige" lugtgener hos de nærmestboende naboer. Den beregnede staldlugtemmission på 75.231 LE/s må ikke ændres så genegrænsen øges målbart.
- 3.2 Der skal foretages tilstrækkelig rengøring af staldene, og anvendes de teknisk/ kemisk bedst egnede midler og metoder til formindskelse af udslip af støv og lugt fra produktionen.
- 3.3 ~~Afledning af husdyrgødning til opbevaringsanlæggene skal ske gennem tætte lukkede ledninger, så lugt- og ammoniakfordampningen minimeres mest muligt.~~

4.0 Spildevand:

- 4.1 ~~Spildevandsanlæggene for husspildevand og sanitært spildevand fra servicebygningen skal vedligeholdes i overensstemmelse med de dertil hørende driftsvejledninger.~~
- 4.2 Spildevand fra vask af inventar og maskiner skal tilledes gødningsopbevaringsanlægget.

5.0: Støj:

Støjvilkårene er fastsat efter de i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 af 1984 gældende regler med korrektioner og referencetidsrum m.v.

- 5.1 Støjbelastningen fra virksomheden, målt som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må ikke overskride nedennævnte grænser målt i ethvert punkt på opholdsarealer ved nærliggende nabobeboelser.

Mandag-fredag	kl. 07.00-18.00	
Lørdage	kl. 07.00-14.00	55 dB(A)
Mandag-fredag	kl. 18.00-22.00	
Lørdage	kl. 14.00-22.00	
Søn- og helligdage	kl. 07.00-22.00	45 dB(A)
Alle dage	kl. 22.00-07.00	40 dB(A)

Maksimalværdierne af støjniveauet må om natten ikke overstige 55 dB(A).

- 5.2 Til- og frakørselsvejen skal holdes i god stand, så støj fra køretøjer minimeres mest muligt, ligesom de køretøjer der anvendes i produktionen skal anvendes hensynsfuldt når nabobeboelse passerer. Den i den tekniske beskrivelse angivne til og frakørselshyppighed må ikke øges væsentligt.

6.0: Opbevaring og udbringning af husdyrgødning:

- 6.1 Virksomheden skal overholde de til enhver tid gældende regler, som de er beskrevet i Husdyrbekendtgørelsen, Energi- og Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 604 af 15. juli 2002 med senere ændringer.
- 6.2 Omrøring og overpumpning af gylle må ikke foretages lørdage og søn- og helligdage. Udbringning af gylle som kræver kørsel gennem boligområder må ikke foretages på lørdage samt søn- og helligdage.
- 6.3 Udstyr, der anvendes til transport og udkørsel af husdyrgødning, skal være tætte og effektivt renholdte ved udkørsel til offentlig vej.

7.0 Affald:

- 7.1 ~~Døde dyr skal opbevares i lukket rum, på betonplads med overdækning eller i lukket container og skal afleveres til autoriseret destruktionsanstalt, anmeldelse til afhentning skal ske snarest muligt.~~
- 7.2 Overalt i staldanlæggene skal der foretages en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i henhold til de veterinære bestemmelser.
- 7.3 ~~Rester af desinfektionsvæsker, medicin, sprøjtemidler og emballage fra disse skal afleveres i henhold til gældende regler herom. Plastaffald og andet affald skal afleveres på godkendt modtageplads eller genbruges. Intet affald må afbrændes på ejendommen.~~
- 7.4 Vaskeplads for transportmateriel og maskiner m.v. skal være indrettet, så spildevand herfra bortledes til gødningsopbevaringsanlæggene.
- 7.5 Foder- og gødningsrester må ikke oplagres udenfor de dertil indrettede anlæg, ligesom der skal holdes ryddeligt omkring virksomheden.

8.0 Til- og frakørsel:

- 8.1 Transport til og fra ejendommen skal fortrinsvis ske i dagtimerne, det årlige kørselsbehov må ikke udvides væsentligt ud over det i den tekniske beskrivelse angivne.
- 8.2 Der skal sikres gode oversigtsforhold ved udkørsel fra ejendommen til offentlig vej.

9.0 Husdyrhold:

- 9.1 Husdyrholdet er beregnet som:
~~1.300 stk. søer svarende til 302,3 de. og 18.875 stk. slagtesvin (30 – 102 kg) svarende til 539,3 de.~~
- 9.2 ~~Den tilstrækkelige opbevaringskapacitet for husdyrgødning skal ifl. konsulentklæringen af 17. november 2005 være på 17.900 m³ gyllelager, svarende til 10 måneders lager. Den til enhver tid nødvendige lagerbeholdning skal være til rådighed for ejendommen. Markstakke med kompostlignende dybstrøelse skal være overdækket med kompostdug eller presenning.~~

- 9.3 ~~Det nødvendige arealbehov til udbringning af husdyrgødning skal opgøres efter harmonireglerne i husdyrbekendtgørelsens § 28 med evt. senere ændringer.~~

10.0 Tilsyn og kontrol:

Egenkontrol:

- 10.1 Der skal på virksomheden føres “egenkontrol” med den til enhver tid gældende produktion, der skal foreligge en opgørelse over produktionens størrelse i henhold til husdyrbekendtgørelsens bilag 1. Denne med tilhørende bilag skal ved miljøtilsynets besøg på ejendommen kunne forevises til dokumentation for overholdelse af godkendelsens bestemmelse om husdyrholdets størrelse.
- 10.2 ~~Der skal føres journal over afsætning og udbringning af virksomhedens husdyrgødning indeholdende mængder og tidspunkter, samt logbog over tilsyn med gyllebeholdere, disse skal være tilgængelige for miljøtilsynet, ved besøg på virksomheden.~~
- 10.3 ~~Virksomheden skal føre “sprøjtejournal” denne skal være ajourført, og tilgængelig for tilsynsmyndigheden ved besøg på virksomheden.~~

Esbjerg
Kommune

Torvegade 74, 6700 Esbjerg
Tlf: 7616 1616 - Fax: 7616 0969
miljo@esbjergkommune.dk
www.esbjergkommune.dk

Produktion: Esbjerg Kommune
Foto: Torben Meyer